

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

Siniviiherstrategia: Tilannekuvaa

Antti Lippo, Jussi Välimäki, Kaisu Kuusela

Kaupunkiseudun sinivihherstrategia

1. Seudullisen siniviherrakenteen määrittely
2. Seudullisesti merkittävien sinivihreiden virkistysalueiden määrittely
3. Tavoitteet ja periaatteet sinisen ja vihreän lähivirkistystyksen kehittämistä (taajama-alueilla) → kunnat toimeenpanevat
4. Tavoitteet ja periaatteet kaupunkivihreän lisäämisestä → kunnat toimeenpanevat
5. (Seudullisen siniviherrakenteen rakenneanalyysi ja ekologisten verkostojen kehittämismallit EAKR-hankkeessa)

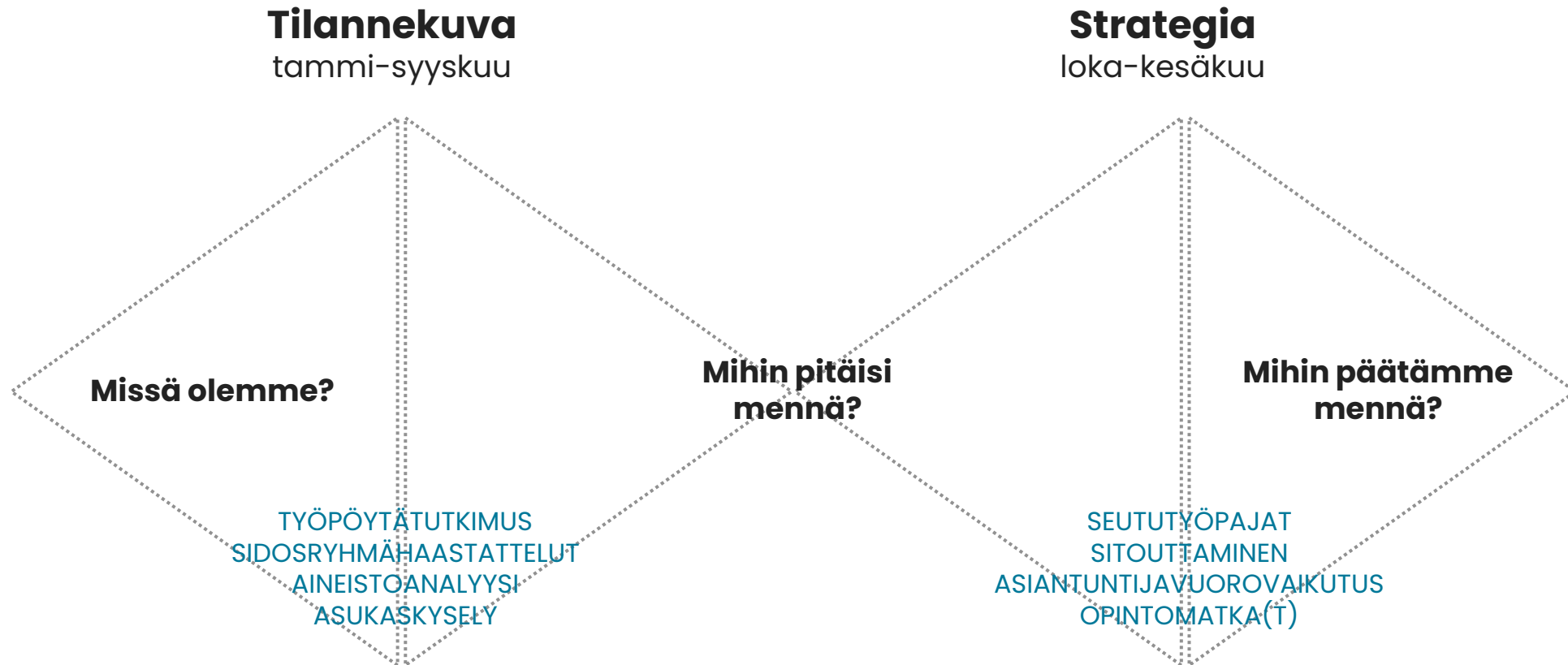
I) Tilannekuvavaihe: työpöytätyö, sidosryhmähaastattelut ja asukaskysely 9/2024 – 9/2025

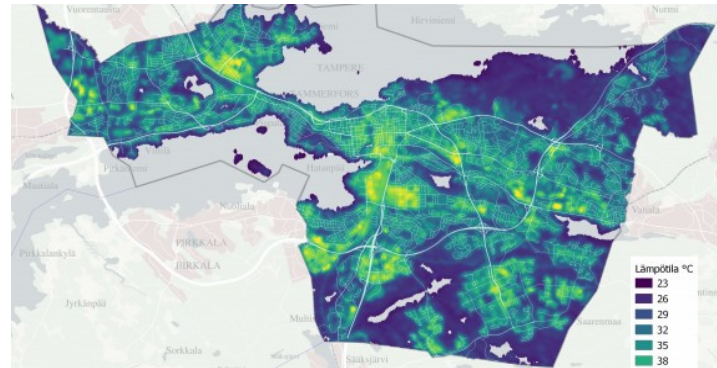
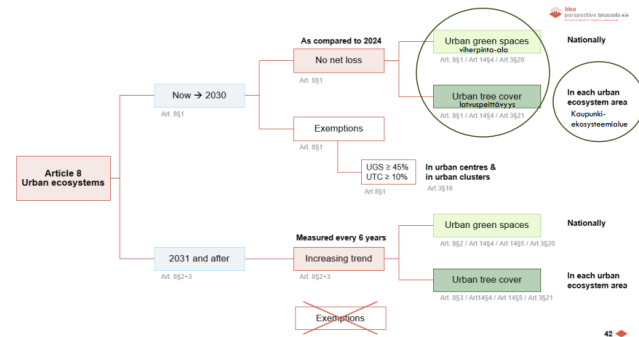
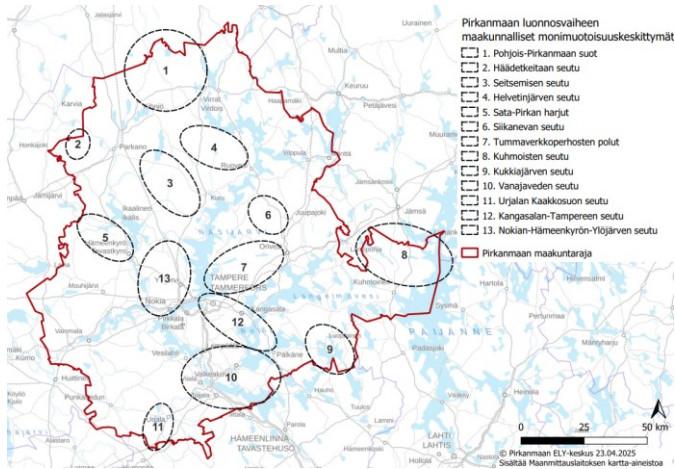
II) Strategiavaihe laajalla vuorovaikutuksella : 10/2025 – 6/2026

III) EAKR-hanke: 2026–27

Luonnon monimuotoisuus ja sopeutuminen	Vetovoima ja kilpailukyky	Virkistys ja hyvinvointi
Ekologinen	Taloudellinen	Sosiokulttuurinen

Tilannekuvasta strategiavaiheeseen

Kaavio 2: Maan käyttöönnoton hierarkia

Sinivihreään kytkeytyviä muutosilmiöitä

POLICY	ECONOMY	SOCIAL	TECHNOLOGY	ENVIRONMENT
Ennallistamisasetus vaatii lisää viherpinta- alaa ja latvus- peitteisyyttä Vapaaehtoiset sertifioinnit keinona ennakoida ohjausta ja luoda näkyvyyttä Systeeminen muutos(tarve) paljastaa koordinaatio- puutteet ja lisää tarpeita toimijuudelle	Vastuullisuus- tavoitteet vs. pk- yritysten toiminta- edellytykset Matkailun uudet ilmiöt ja luonto liiketoiminnan kehitysalustana ja näyteikkunana Vastuullisuus brändilähtetilanä Co-financing luontopohjaisissa kohteissa Jakamistalous	Kaupungistuminen lisää käyttöpainetta Luonnon merkityksen nousu eri väestö- ryhmissä Neljäs sektori aktivoituu esim. lumo- asioissa Väestörakenteen muutos muuttaa harrastamista Asiakaskokemus mullistaa odotukset Urbaani virkistys vetovoimaisena kaupunkikulttuurina	Sähköisten palveluiden saavutettavuus ja merkitys kasvavat Sähköinen liikenne liikuttaa puhtaam- min, hiljaisemmin ja yksilöllisemmin	Sään ääri-ilmiöt tuovat esiin infran (vihreän) korjaus- velan. Ekologisella jälleen- rakentamisella wau- kohteita Kaupunkivihreän tavoitteet per capita Ilmastomuutos lisää haavoittuvia alueita ja yksilöitä

Strategialle asetettu tavoite	Tilannekuvan syötteet strategiavaiheeseen	Virkistys	Vetovoima ja kilpailukyky	Ekologinen kestävyys
Tunnistetaan seudulliset helmet eli seudullisesti merkittävät virkistyskohteet (näyteikkunataso)	- Rajattomat sinivihreät virkistysreitit yli kuntarajojen - Rantaviiva julkisena tilana ja sen suunnitelmallinen kehittäminen: palvelut, saavutettavuus, (elinkeinot) - Ankkurisatamat	X	X	
Tavoitteet ja periaatteet sinisen ja vihreän lähivirkistystyksen kehittämisestä (taajama-alueilla)	- Asuinalueiden polut esille ja tunnetuksi - Yhteiskehittäminen	X	X	X
Tavoitteet ja periaatteet kaupunkivihreän lisäämisestä	- Ennallistamisasetuksen mukaisesti: urbaanin latvuspeitteisyyden säilyttäminen (2030) ja lisääminen (2031 jälkeen. - Ennallistamisasetuksen mukaisesti: Urbaanin viherpinta-alan säilyttäminen (vertailuvuotena 2024) ja lisääminen 2031 jälkeen. 3-30-300 periaate - Viherkertoimen käyttö - Luontopohjaiset ratkaisut - Yhteistyö Public-Private - Sertifiointi tai akkreditointi → kansainvälinen näkyvyys			X
Seudullisen siniviherrakenteen määrittely, rakenneanalyysi ja ekologisten verkostojen kehittämismallit (EAKR-hankkeessa)	- Ekologinen verkosto ja katkoskohdat - Haavoittuvat alueet - Maan käyttöönoton hierarkia - Maakunnalliset monimuotoisuuskeskittymät	X	X	X

Siniviherteema kestävän siirtymän viitekehyksessä ja avainindikaattoreissa

Hiilineutraali ja sopeutuva kaupunkiseutu

Monimuotoinen luonto

Resurssiviisas luonnonvarojen käyttö

Seudun talous muutosvoimana

Hyvinvoivat asukkaat

INDIKAATTORIT

1. Kasvihuonekaasupäästöt (ktCO₂, %)
2. Hiilinielut (ktCO₂)
3. Kulutapajakauma (%)
4. Siniviheralueiden kytkeytyneisyys
5. Kaupungin maalla sijaitsevien suojeltujen alueiden osuus (% , ha)
6. Kaupungissa ja sen hallintoalueella olevien viheralueiden osuus (%)
7. Latvuspeittävyys ja vasta istutettujen puiden määrä (% , lkm)
8. Kuntavastuullisen jätteen määrä (t, kg/as)
9. (Kuntavastuullinen) kierrätysaste (%)
10. Jäteintensiteetti (kg/BKT)
11. Vihreän siirtymän investoinnit (MEUR)
12. Kiertotaloushankinnat (MEUR, %)
13. Puhtaiden ajoneuvojen osuus (%)
14. Elinkeinojen kestävä rakennemuutos (tCO₂/BKT)
15. Joukkoliikenteen subventioaste (%)
16. Asukastyytyväisyys (NPS)
17. Hyvinvointi-indeksi
18. HYTE-kerroin (0-100)
19. Elämänlaatusa hyväksi tuntevien osuus (%)
20. Osallisuusindikaattori

Työryhmiltä saatujen syötteiden huomiointi

	Saatu syöte	Status
Masto	Seudullisesti merkittävät virkistysalueet ja niiden kriteerit/laatusot	Luonnos kriteeristöstä olemassa, linjataan työpajassa
	Ylikunnallisten virkistysreittien jatkuvuus	Linjataan strategiassa
	Keskustat virkistysyhteyksien kohteena	Vihreät keskustat –työryhmä työstää
	Siniviherteema strateginen merkitys toimintaympäristössä	Kuvattu tilannekuvassa
	MAL5-sopimuksen kirjaukset: ekologiset yhteydet, hulevedet	EAKR-hankkeessa
KJK	Rooli elinvoiman ja pitovoiman vahvistamisessa	Kuvattu tilannekuvassa
	Viherrakenteen hyödynnettävyyden parantaminen	Kuvattu tilannekuvassa, linjataan strategiassa
	Pitkät virkistysreitit	Määritellään työpajassa
	Vesistöjen monipuolinen käyttö	Kuvattu tilannekuvassa, linjataan strategiassa
	Sinivihreän ympärivuotinen käyttö ja merkitys	Kuvattu tilannekuvassa
SH	Luonnon itseisarvon esilläpito tärkeää	Maanottamishierarkia, ekosysteemipalvelut
	Asukkaiden näkökulman esiin tuominen tärkeä	Asukaskysely
	Sään ääri-ilmiöiden huomioiminen	Tilannekuva, EAKR-hanke
	Järvien potentiaali, laivayhtiöiden tukeminen, satamien vahvistaminen	Kuvattu tilannekuvassa, linjataan strategiassa
	Kuntarajat ylittävät virkistysyhteydet tärkeitä	Linjataan strategiassa

Participants from Tampere City Region

Organisation	Name	Title	Email	Phone	Travel details
Tampere CR	Antti Lippo	Leading Expert			
Tampere CR	Kaisu Kuusela	Leading Expert			
Kangasala					
Lempäälä	Teija Mäkelä	Kaavoituspäällikkö			
Nokia	Johanna Fingerroos	Planning Architect			
Orivesi					
Pirkkala					
Tampere	Kaisa Mustajärvi				
Vesilahti	Mikko Latvala	Mayor			
Ylöjärvi	Tuija Aro				

Tapahtuu seuraavaksi

- Toukokuu: Sidosryhmähaastattelut jatkuvat
- Kesäkuussa: Asukaskysely
- Elokuu: Göteborgin opintomatka 26–27.8.
- Syyskuu: indikaattorien työstäminen
- Lokakuu: Tilannekuvan esittely @ Tulevaisuuspäivä 3.10.